

Oponentský posudek na diplomovou práci Dominiky Střížkové

Finská a česká deminutiva v kontrastivním pohledu

Diplomová práce Dominiky Střížkové pojednává o tématu v oblasti slovtvorby, a to tvoření deminutiv ve finštině a jejich použití v beletristických textech.

Autorka srovnává na základě korpusové analýzy překlady českých deminutiv v odpovídajících textech ve finštině. Při odlišnosti těchto dvou jazyků jde na první pohled o srovnání něčeho nesrovnatelného!

Jak známo, čeština je jazyk nesmírně bohatý na deminutiva a tvoří je vlastně kdekoliv, aniž by si mluvčí uvědomoval, že jde o zmenšování nebo o citové zabarvení obsahu slova.

Zato finština je na deminutiva velmi chudá. Sice teoreticky desítky slovtvorných sufixů existuje, ale hned na první pohled je vidět a slyšet, že vlastně o deminutiva vůbec nejde, leda v mazlivé řeči vůči dětem, ale i tady jde více o citové zabarvení než o deminutiva a v dětské literatuře by se spíše našla slova ne s deminutivním sufixem, ale z prostředí zvukomalebných slov.

Jako cíl své práce autorka definuje „odpovědět na otázku, zda jsou česká deminutiva do finštiny také překládána deminutivními tvary, a pokud ne, jaké ekvivalenty překladatelé používají.“

Na výběr materiálu v češtině zřejmě měla vliv dostupnost finských překladů. I tak vyvstává otázka, proč zrovna například Švejka, román z vojenského prostředí, ve kterém by se použití deminutiva neočekávalo. A navíc největší část (23 %) z textového materiálu padá také na úkor Švejka.

V konečné fázi autorka po ohromném množství práce vybrala podle frekvence 15 českých deminutiv, jejichž překlady podrobila analýze a konečný výsledek této práce najdeme v příloze 9. Výsledek je podle očekávání, ani jeden z příkladů se do finštiny nepřekládá deminutivem. Tu a tam se vyskytuje původní deminutivní sufix *-nen*, ale v dnešní finštině se už jako deminutivum spíše nepociťuje. Ani taková slova jako *holčička*, *chlapeček* apod. se do finštiny deminutivem prakticky nepřekládají.

Ale pro hodnocení diplomové práce tento výsledek ovšem nemá význam. Diplomantka přistupovala ke své práci velmi svědomitě a procházela spoustu korpusového materiálu, analyzovala a připravila přehledné a podrobné tabulky a přílohy. Tato práce je určitě velmi cenná zkušenost pro budoucí další práce.

Práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit známkou *velmi dobře až výborně*.

V Praze dne 24. 5. 2019

PhDr. Hilikka Lindroos, CSc.